

Història Social de la Llengua Gallega

2015/2016

Codi: 103384

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	3	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	3	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	4	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	3	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Sonia Varela Pombo

Correu electrònic: Sonia.Varela@uab.cat

Prerequisits

No s'escau.

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: gallec (glg)

Objectius

Descripció sociolingüística de la Galícia actual i breu anàlisi històric. L'elaboració de la llengua estàndard. El procés cap a la normalització lingüística.

Competències

Estudis de Català i Espanyol

- Interpretar una àmplia varietat de textos en qualsevol mitjà (orals, impresos, audiovisuals) en llengua gallega.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una amplia variedad de textos en cualquier medio (orales, impresos, audiovisuales) en lengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Francès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una àmplia varietat de textos en qualsevol mitjà (orals, impresos, audiovisuals) en llengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Francès i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una amplia variedad de textos en cualquier medio (orales, impresos, audiovisuales) en lengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis de Francès i Espanyol

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.

- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una amplia variedad de textos en cualquier medio (orales, impresos, audiovisuales) en lengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una àmplia varietat de textos en qualsevol mitjà (orals, impresos, audiovisuals) en llengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una àmplia varietat de textos en qualsevol mitjà (orals , impresos , audiovisuals) en llengua gallega
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.
- Interpretar una àmplia varietat de textos en qualsevol mitjà (orals, impresos, audiovisuals) en llengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Anglès i Francès

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els principals moviments socials, culturals i històrics de Galícia.
- Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua gallega, per poder analitzar la seva situació sociolingüística.

- Interpretar una àmplia varietat de textos en qualsevol mitjà (orals, impresos, audiovisuals) en llengua gallega.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i comprendre la situació sociolingüística actual.
2. Aplicar els coneixements adquirits a millorar el coneixement públic general de la diversitat lingüística i/o cultural.
3. Aplicar els coneixements adquirits per a millorar el coneixement públic general de la diversitat lingüística i/o cultural
4. Aplicar els coneixements adquirits per a millorar el coneixement públic general de la diversitat lingüística i/o cultural.
5. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
6. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides en el Grau.
7. Comparar diferents esdeveniments, personatges o temes històrics succeïts a Galícia en el mateix període o en períodes diferents.
8. Comprendre textos avançats, acadèmics o professionals en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
9. Demostrar un domini dels coneixements avançats i de les metodologies científiques relacionats amb la lingüística, la literatura, la història i la cultura que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.
10. Demostrar un domini dels mètodes propis del treball acadèmic individual que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.
11. Descriure l'evolució diacrònica i temàtica de la Història de Galícia.
12. Desenvolupar vincles laborals i de recerca en entorns multiculturals i interdisciplinaris que contribueixin a la col·laboració internacional.
13. Expresarse eficazmente aplicando los procedimientos argumentativos y textuales en los textos formales y científicos.
14. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
15. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics.
16. Generar estratègies que facilitin l'augment i la millora del respecte mutu en entorns multiculturals.
17. Identificar els fets històrics i els processos socials que van repercutir de manera decisiva en l'evolució de la llengua gallega.
18. Localitzar i organitzar informació rellevant disponible a internet, bases de dades, etc.
19. Participar en debats presencials i virtuals sobre temes relacionats amb la història, cultura i societat de Galícia.
20. Redactar textos expressant una opinió, argumentant una idea o comentant un text sobre temes relacionats amb la història, cultura i societat de Galícia.
21. Situar la llengua gallega en el context de les varietats lingüístiques romàniques.
22. Treballar de forma autònoma i responsable en un entorn professional o investigador per aconseguir els objectius prèviament planificats.
23. Treballar de manera autònoma i responsable en un entorn professional o de recerca per aconseguir els objectius prèviament planificats.
24. Treballar individualment i/o en equip de forma efectiva en entorns multiculturals i interdisciplinaris aplicant valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics propis d'un grau en llengua estrangera que forma a l'estudiant per a la comunicació intercultural.
25. Utilitzar les noves tecnologies per a la captació i organització d'informació, aplicada a la formació pròpia continuada i a la solució de problemes en l'activitat professional i/o de recerca.

Continguts

- I. Descripció sociolingüística de la Galícia actual i breu anàlisi històric.
- II. Origen i formació de l'idioma gallec.
- III. El període medieval.
- IV. Els *Séculos Escuros*.
- V. El període contemporani.

Metodologia

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- 1) Classes magistrals amb suport de TIC i lectures en grup.
- 2) Introducció de la sessió, presentació del text, valoració i discussió crítica col·lectiva.
- 3) Tutories de suport per a la realització dels treballs (presentacions, ressenyes).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques amb TIC; realització de treballs a classe, anàlisi, valoració i discussió de documents escrits, problemes, casos pràctics i avaluació	52	2,08	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25
Tipus: Supervisades			
Preparació de treballs i tutories	15	0,6	1, 2, 7, 8, 9, 12, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25
Tipus: Autònomes			
Lectura de llibres de text, dossiers, textos i realització de treballs	70	2,8	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 25

Avaluació

En la correcció de les activitats i proves d'avaluació es tindrà en compte que s'hagi obtingut un grau d'assoliment suficient de les competències segons els resultats d'aprenentatge esperats, que s'estableixen en aquesta Guia docent.

El sistema d'avaluació s'organitzarà en tres mòduls:

1) Proves escrites sobre els continguts teòrics de la matèria

2) Lliurament de treballs individuals

3) Presentacions públiques i debat de textos a l'aula

L
E
r
s

L
r
s

C
:
a
r

El plagi: El plagi total i parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (això inclou copiar frases o fragments d'Internet i afegir-los sense modificacions al text que es presenta com a propi), i és una ofensa greu.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs individuals	30%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Presentacions públiques i debat de textos a l'aula	20%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25
Proves escrites sobre els continguts teòrics de la matèria	50%	2	0,08	1, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 21

Bibliografia

- Barreiro Fernández, X.R. (1981). *Historia contemporánea de Galicia*. Vigo: Galaxia.
- Fernández, M. A. E M. A. Rodríguez (coord.) (1994). *Lingua inicial e competencia lingüística en Galicia*. A Coruña: RAG.
- Fernández, M. A. E M. A. Rodríguez (coord.) (1995). *Usos lingüísticos en Galicia*. A Coruña: RAG.
- Fernández, M. A. E M. A. Rodríguez (coord.) (1996). *Actitudes lingüísticas en Galicia*. A Coruña: RAG.
- Ferreiro, M. (1996). *Gramática histórica galega. Fonética e Morfosintaxe*. Santiago de Compostela: Laiovento.
- Ferreiro, M. (2001). *Gramática histórica galega. Lexicoloxía*. Santiago de Compostela: Laiovento.
- Iglesias, Ana (2003). *Falar galego: "no veo por qué". Aproximación cualitativa á situación sociolingüística de Galicia*. Vigo: Xerais.
- Freixeiro Mato, X. R. (2006). *Lingua, nación e identidade*. Bertamirás: Laiovento.
- Mariño Paz, R. (1998). *Historia da lingua galega*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.
- Mariño Paz, R. (2003). *O Idioma galego no limiar da súa renacenza: estudo lingüístico de textos pregaleguistas*. A Coruña: Área de Filoloxía Galega, Departamento de Galego-Portugués, Francés e Lingüística.
- Monteagudo, H. (1993). "A lingua galega no século XVI". En: P. Díaz Fernández (coord.) *Fray Antonio de Guevara e a cultura do Renacemento en Galicia*. Lugo: Deputación Provincial, vol. 1, páxs. 25-38.
- Monteagudo, H. (1999). *Historia social da lingua galega*. Vigo: Galaxia.
- Monteagudo Romero, H. (1999). *Historia social da lingua galega: idioma, sociedade e cultura a través do tempo*. Vigo: Galaxia.
- Pensado Tomé, J. L. (1989). "O galego no século da Ilustración". En: *Grial* 102, pág. 183-198.
- Portas, M. (1997 [1991]). *Lingua e sociedade na Galiza*. A Coruña: Bahía.
- Rodríguez Alonso, M. (2004). *O Españolismo lingüístico*. A Coruña: Espiral Maior.

Sarmiento, M. (1995). *Coloquio de vintecatro galegos rústicos*. Ed. de R. Mariño. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.

Vázquez Corredoira, F. (1998). *A Construção da língua portuguesa frente ao castelhano : o galego como exemplo a contrario*. Santiago de Compostela: Laiovento.

Villares, R. (1996). *Nova Historia de Galicia*. A Coruña: Tambre.